

راه اندازی LCD گرافیکی 64X128 و درایور ST7920 با آردوینو

راه اندازی LCD گرافیکی 64×128 و درایور ST7920 با آردوینو

GLCD
ST7920

<https://blog.microele.com>

تاریخ انتشار ۱ فوریه، ۱۴۰۱ توسط سعید عسگری

سلام خدمت همه شما مایکروالکامی‌ها. یکی از ادوات پر استفاده در پروژه‌هایی که به نحوی نیت نمایش یکسری از پارامتر‌ها را دارد LCD های می‌باشد. در این بین دو مدل LCD کاراکتری و گرافیکی یا GLCD ها وجود دارد. GLCD ها بدلیل تراکم پیکسلی بیشتر، قابلیت نمایش بیشتری از جمله عکس را نیز دارا می‌باشد. در این مطلب آموزش راه اندازی LCD گرافیکی مدل 64x128 با درایور ST7920 با آردوینو آموزش داده خواهد شد. پس با من تا انتهای مطلب همراه باشید.
همچنین شما میتویند سایر مطالب من رو از [این لینک](#) مطالعه و بررسی کنید.

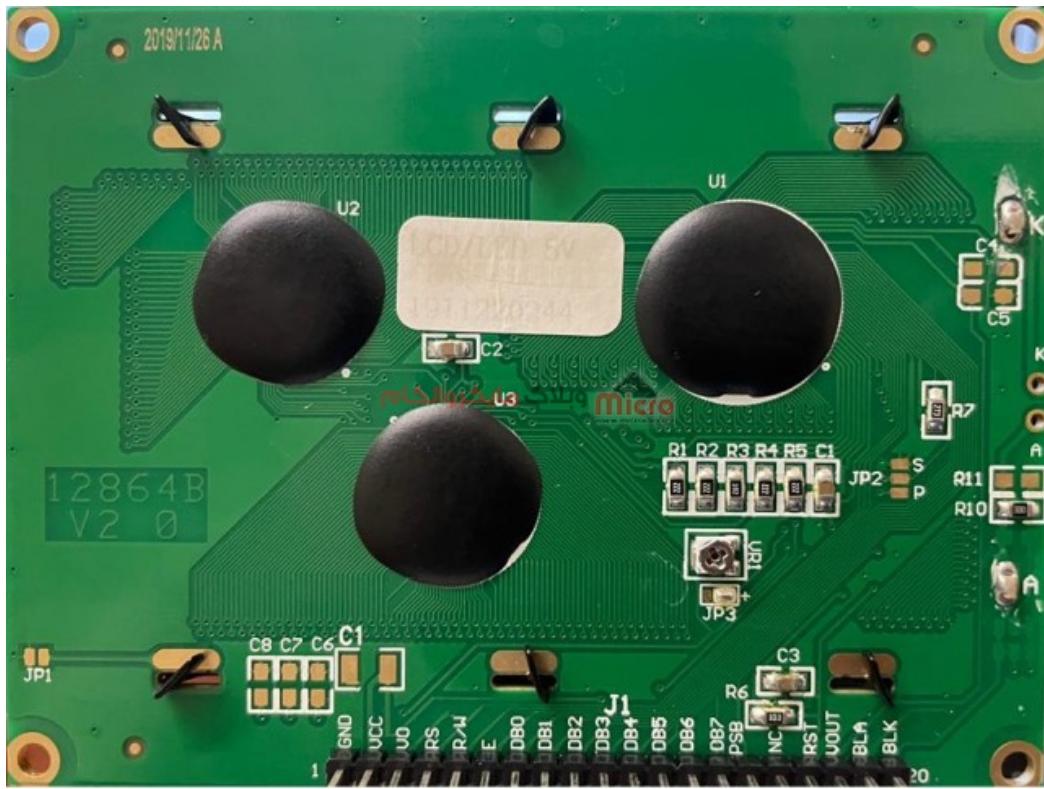

درایو LCD مدل ST7920

نحوه عملکرد LCD های گرافیکی را می‌توان گفت تقریبا مشابه هم می‌باشند. تفاوتی که در انواع مشابه وجود دارد مدل های مختلف درایور های آنها می‌باشد. درایور LCD های رایج معمولا شامل SH1106، SSD1306، KS0108، SSD1322 و ... می‌باشد. لذا بین کنترل آنها و درایور آن را قبل از خرید حتما بررسی نمایید.

پایه های LCD گرافیکی 64x128 با رابط ST7920

عملکرد/توضیح	نام پایه	شماره پایه
زمین	GND	1
2.2-5.5VDC	VCC	2
پایه تنظیم کنترast	Vo	3
انتخاب رجیستر CS (در حالت سریال)	RS	4
کنترلر نوشتن/خواندن (ورود اطلاعات در حالت سریال)	R/W	5
پایه فعال ساز CLK (در حالت سریال)	E	6
پایه های دیتا (مورد استفاده در حالت 4/8 بیت موازی)	D0...D7	7...14
انتخاب نوع عملکرد (0: ارتباط سریال / 1: رابط 4 یا 8 بیت موازی)	PSB	15
بدون اتصال	NC	16
Reset	RST	17
خروجی تقویت کننده LCD	Vout	18
پایه آند LED بک لایت	BLA	19
پایه کاتد LED بک لایت	BLK	20

گرافیکی LCD با درایور ST7920

نکته: همانطور که از پشت برد GLCD مشخص است یک پتانسیومتر SMD وجود دارد. از این مقاومت متغیر می‌توان برای تنظیم کنتراست صفحه بدون نیاز به مدار پایه V_0 استفاده کرد. همچنین در برخی از LCD ها پایه PSB ممکن است بصورت پیشفرض به VCC یا GND متصل شده باشد. برای اطمینان از این حالت می‌توان با تست اتصال کوتاه مولتی متر از این بابت مطلع گردید.

نحوه راه اندازی

همانطور که پیشتر ذکر شد این LCD گرافیکی (GLCD) را می‌توان به 3 روش زیر راه اندازی نمود.

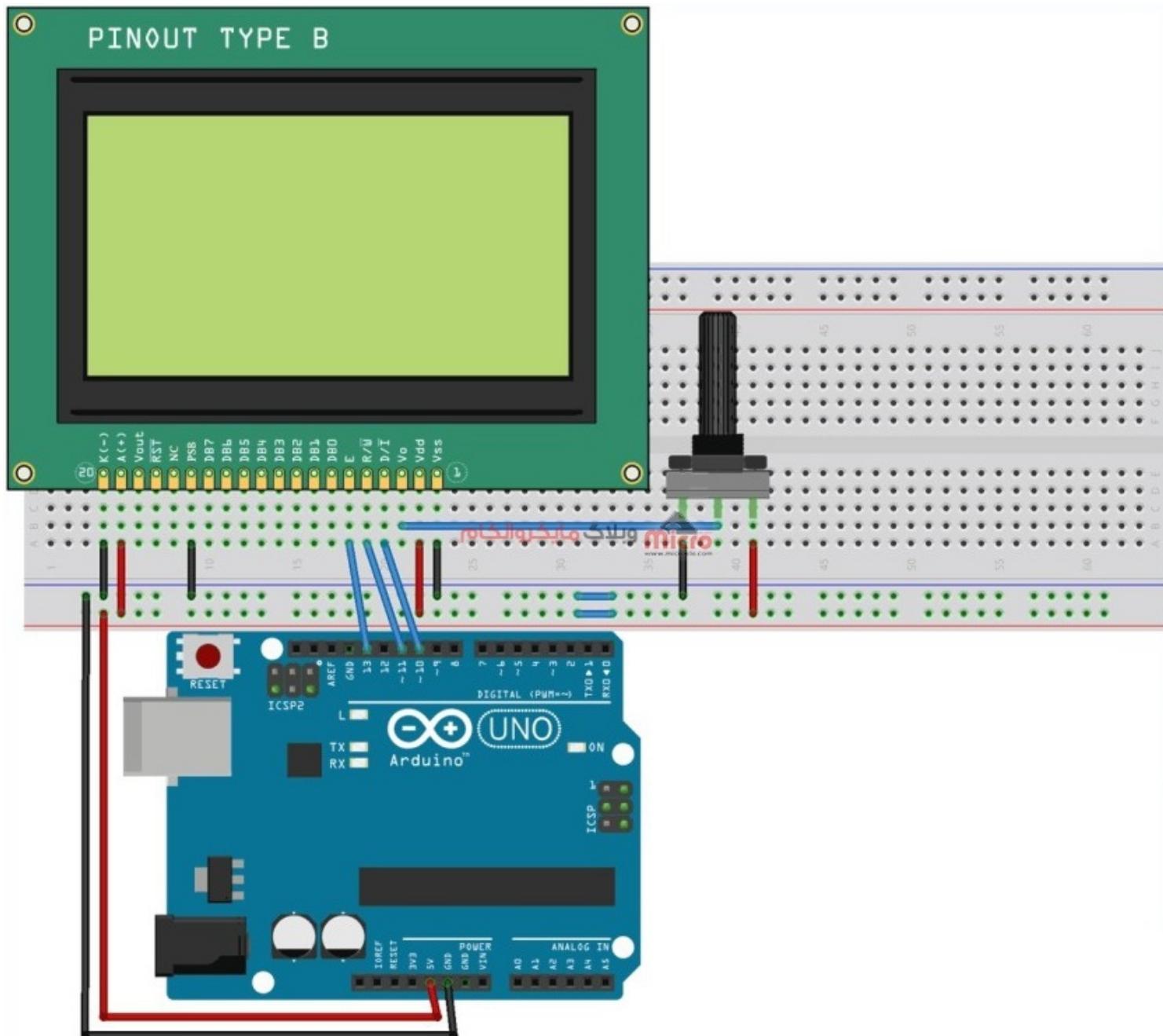
- بصورت ارتباط سریال SPI که در این مطلب به آن پرداخته خواهد شد. (پایه 0 = PSB می‌شود. در این حالت پایه RW، پایه CS به MOSI و پایه EN به SCK تبدیل شده و بهتر است پایه RST نیز متصل گردد).
- بصورت ارتباط 4 بیتی (PSB = 1)
- بصورت ارتباط 8 بیتی (PSB = 1)

قطعات مورد نیاز

- LCD گرافیکی 64x128 با درایور ST7920
- آردوینو
- برد بورد
- پین هدر
- مولتی ترن یا مقاومت متغیر

شماتیک

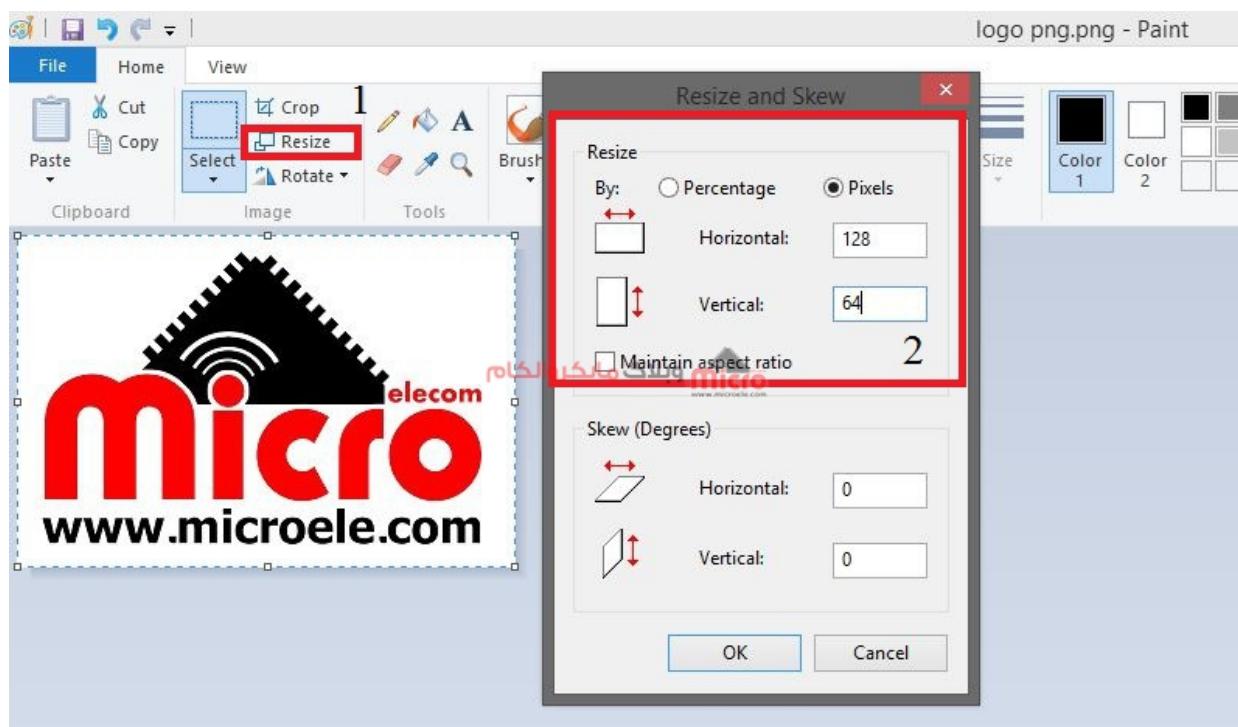

مدار راه اندازی LCD گرافیکی با دрайور ST7920 با آردوینو

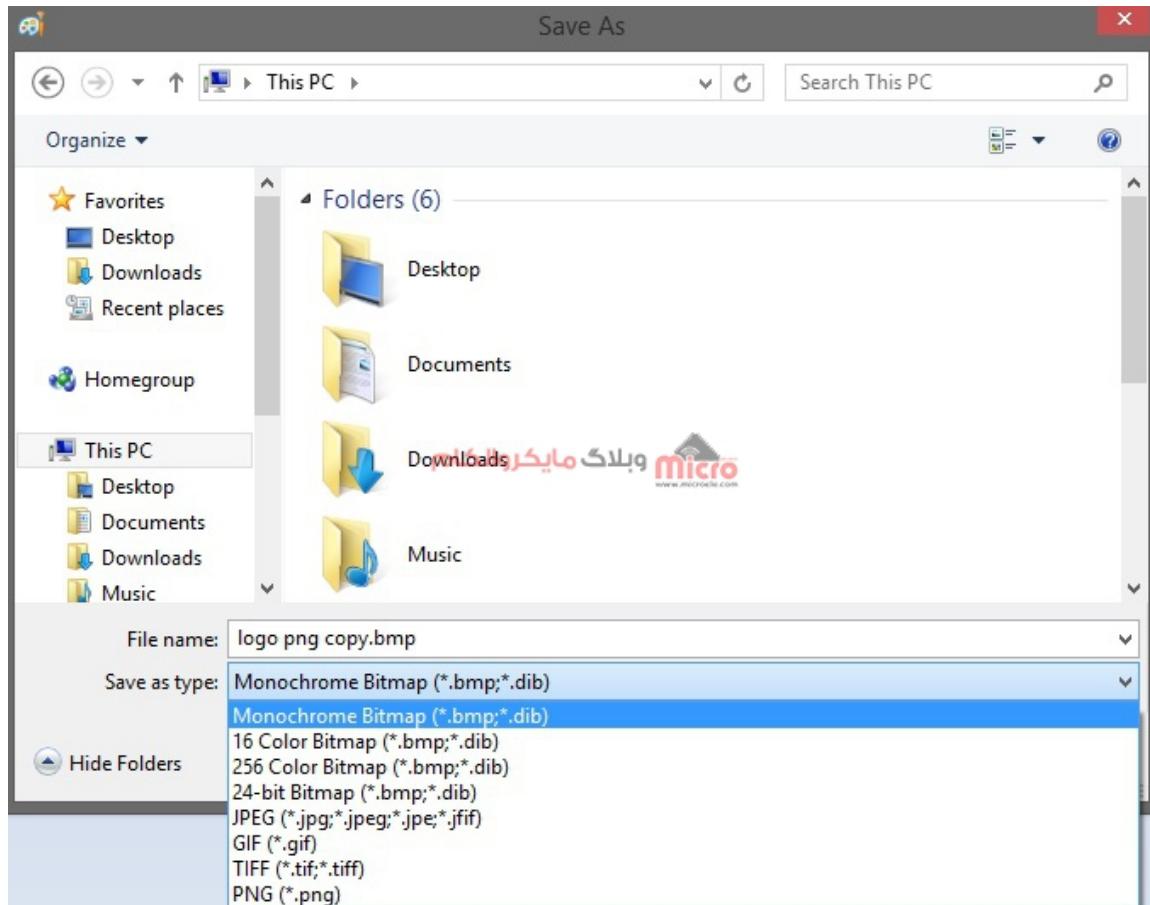

نمایش تصویر بر روی LCD گرافیکی ST7920

در ابتدا لازم است به این نکته اشاره کرد که ابعاد تصویر باید متناسب با LCD گرافیکی باشد. لذا باید تصویر بصورت 128 پیکسل در حالت افقی و 64 پیکسل در حالت افقی ذخیره گردد. برای این کار از نرم افزار Paint، فتوشاپ یا ... می‌توان استفاده کرد. در مرحله بعد تصویر را باید با فرمت .bmp. یا بیت مپ ذخیره نمایید.

تغییر اندازه تصویر برای نمایش روی LCD گرافیکی

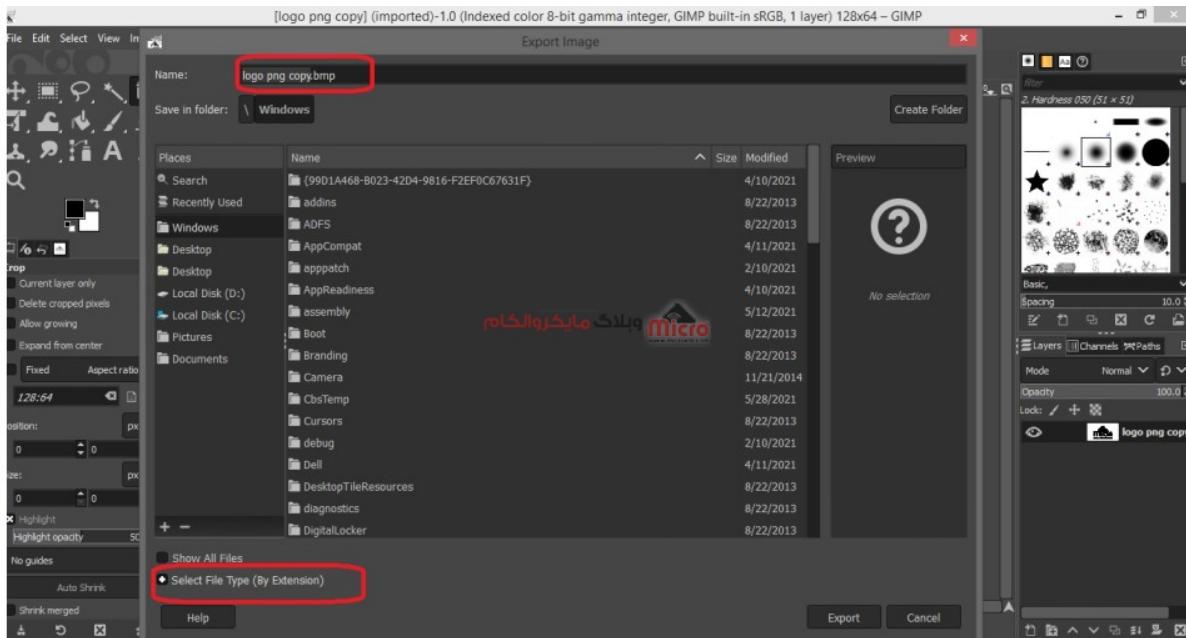

تبدیل تصویر به کدهای هگز جهت نمایش روی LCD گرافیکی

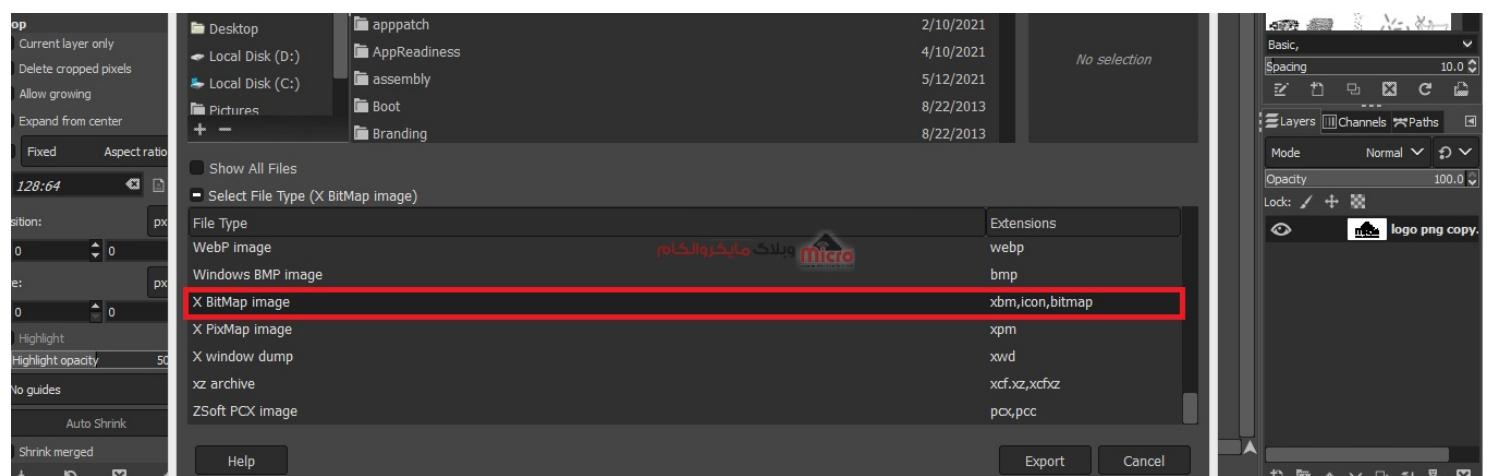
برای انجام این مرحله 2 راه وجود دارد. راه اول نصب نرم افزار [GIMP 2](#) و استفاده از آن و راه دوم از طریق سایت های آنلاین برای میتوان این کار را انجام داد. در این مطلب از روش اول استفاده شده است. ابتدا عکس تغییر سایز و فرمت داده شده را در نرم افزار GIMP باز کرده و مسیر زیر را طی نمایید.

Files > Export as...

بعد از طی مسیر بالا، در پنجره باز شده ابتدا یک نام انتخاب کرده و گزینه Select File Type را کلیک نمایید.

تولید کد هگر برای نمایش تصویر در LCD گرافیکی

تولید کد هگر برای نمایش تصویر در LCD گرافیکی

در نهایت در مسیر مشخص معرفی شده در مرحله اول یک فایل با پسوند "xbm" ذخیره می‌شود. این فایل را با نرم افزار Note Pad++ یا مشابه باز نمایید. و کدهای هگز ایجاد شده را کپی و در تابع مربوطه پیست نمایید.

The screenshot shows a hex editor window titled "logo.png copy.xbm". The code is a C-style macro definition for a 128x64 pixel graphic. It defines two constants: `#define logo_20png_20copy_width 128` and `#define logo_20png_20copy_height 64`. It then declares a static array of unsigned chars named `logo_20png_20copy_bits` with a length of 7776 bytes. The array contains binary data representing the logo's pixels. The code is annotated with numbers 1 through 38 on the left side.

```
File Edit Search View Encoding Language Settings Tools Macro Run Plugins Window ?
logo.png copy.xbm
1 #define logo_20png_20copy_width 128
2 #define logo_20png_20copy_height 64
3 static unsigned char logo_20png_20copy_bits[] = {
4     0x00, 0x00,
5     0x00, 0x00,
6     0x00, 0x00,
7     0x00, 0x00,
8     0x00, 0x00,
9     0x00, 0x00,
10    0x02, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00,
11    0x00, 0x00,
12    0x00, 0x00,
13    0x00, 0x00,
14    0x1b, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00,
15    0x00, 0x00, 0x80, 0xfc, 0x0f, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00,
16    0x00, 0x00,
17    0x00, 0x00,
18    0x7f, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00,
19    0x00, 0x00, 0xb0, 0xff, 0x7f, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00,
20    0x00, 0x00,
21    0x00, 0x00,
22    0xff, 0x01, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00,
23    0x00, 0x00, 0xfc, 0xff, 0xe, 0x09, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00,
24    0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0xf9, 0xff, 0x0f, 0x00, 0x00, 0x00,
25    0x00, 0x00,
26    0xff, 0x07, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00,
27    0x00, 0x00, 0xfe, 0xff, 0x7f, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00,
28    0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x60, 0xff, 0xff, 0x3e, 0x00, 0x00, 0x00,
29    0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0xc0, 0x1f, 0xe0, 0x00,
30    0xff, 0x3f, 0x01, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00,
31    0x00, 0xd8, 0xc7, 0x0f, 0xff, 0x03, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00,
32    0x00, 0x00,
33    0x00, 0x00,
34    0xfc, 0xff, 0x0f, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00,
35    0x00, 0xfe, 0xcc, 0x8f, 0xf9, 0xff, 0x07, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00,
36    0x00, 0x00,
37    0xff, 0xff, 0x3f, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00,
```

استخراج کد های هگز جهت نمایش بروزی LCD گرافیکی

HexCode

سورس کد

در ابتدا از اینکه کتابخانه U8glib در محیط برنامه نویسی آردوینو نصب باشد اطمینان حاصل فرمایید. برای دانلود می‌توانید از [این لینک](#) استفاده کنید. در مرحله بعد کد های هگز را وارد و مراحل برنامه نویسی را آغاز می‌کنیم.

(U8GLIB_ST7920_128X64_4X u8g(10

از این دستور برای معرفی اتصال پایه RS نمایشگر GLCD به پایه 10 آردوینو استفاده می‌شود.

معرفی متغیر کد های هگز تصویر

برای وارد کردن کد های هگز خروجی تصویر مورد نظر از تکه کد زیر استفاده می‌کنیم. در مرحله بعد باید با استفاده از تکه کد دوم این کد ها را فراخوانی کرده تا تصویر را به نمایش بگذاریم.

تابع وارد کردن کدهای هگز تصویر

```
const uint8_t rook_bitmap[] U8G PROGMEM = {  
    ک های هگز تصویر مورد را نظر را اینجا قرار دهید  
};
```

تابع نمایش و فراخوانی کد هگز تصویر

در حقیقت دستور اصلی برابر "u8g.drawXBMP(x, y, width of image, height of image)" میباشد. که در X و Y همان نقطه شروع نمایش تصویر بر روی LCD میباشد. همچنین اندازه تصویر را که نباید بیشتر از 128x64 باشد را نیز مشخص نماییم. در آخرین مقدار ورودی آرگومان این دستور تابع کدهای هگز تصویر وارد میشود.

```
void picture(void)
{
    u8g.drawXBMP( 0, 0, 128, 64, rook_bitmap);
}
```

مثال نمونه - نمایش تصویر پرروی LCD گرافیکی ST7920

```
#include "U8glib.h"

U8GLIB_ST7920_128X64_4X u8g(10);

const uint8_t rook1_bitmap[] U8G PROGMEM = {
    0x00, 0x00,
```



```
0xff, 0x03, 0x00, 0x00, 0x00, 0xe0, 0x07, 0x7e, 0xe0, 0x83, 0x0f,
0xfc, 0x0f, 0x1f, 0xf0, 0xff, 0x01, 0x00, 0x00, 0x00, 0xe0, 0x07,
0x7e, 0xe0, 0x83, 0x0f, 0xf8, 0x1f, 0x1f, 0xe0, 0xff, 0x00, 0x00, 0x00,
0x00, 0xe0, 0x07, 0x7e, 0xe0, 0x83, 0x0f, 0xe0, 0x0f, 0x1f, 0x80,
0x3f, 0x00, 0x00,
0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00,
0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00,
0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x03, 0x00, 0x80, 0x00, 0x00,
0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00,
0x00, 0xa0, 0x2d, 0x29, 0x09, 0x49, 0x0b, 0x93, 0xa4, 0x24, 0xc6,
0xb4, 0xd, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0xe0, 0xe6, 0xee, 0xe, 0x49, 0x0b,
0x91, 0x87, 0x0c, 0xc6, 0xb4, 0x0c, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x60, 0xc6,
0xc6, 0x06, 0x49, 0x1b, 0x91, 0x84, 0x04, 0xc4, 0xb4, 0xd, 0x00, 0x00,
0x00, 0x00, 0x40, 0x46, 0x46, 0x44, 0x49, 0x72, 0xe1, 0xb8, 0x38, 0x99,
0x93, 0x04, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00,
0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00,
0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00,
0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00,
0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00
};

const uint8_t rook2_bitmap[] U8G PROGMEM = {

0x00, 0x00,
0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00,
0x00, 0x1c, 0x00, 0x00,
0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x1f, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00,
0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0xc0, 0x1f, 0x00, 0x00, 0x00,
0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00,
0xe0, 0x1f, 0x00, 0x00,
0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0xf0, 0x1f, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00,
```



```
0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0xf0, 0xff, 0xff, 0xff, 0x3f, 0x00,
0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0xe0, 0xff, 0xff,
0xff, 0xff, 0x1f, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00,
0x00, 0xc0, 0xff, 0xff, 0xff, 0x1f, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00,
0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0xc0, 0xff, 0xff, 0xff, 0x0f, 0x00,
0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x80, 0xff, 0xff,
0xff, 0xff, 0x07, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00,
0x00, 0x00, 0xff, 0xff, 0xff, 0x03, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00,
0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0xfe, 0xff, 0xff, 0x01, 0x00,
0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0xfc, 0x0f,
0xc0, 0xff, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00,
0x00, 0x00, 0xf0, 0x03, 0x3e, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00,
0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00,
0x00, 0x00, 0x00, 0x00
};

void draw1_picture(void)
{
    u8g.drawXBMP( 0, 0, 128, 64, rook1_bitmap);
}

void draw2_picture(void)
{
    u8g.drawXBMP( 0, 0, 128, 64, rook2_bitmap);
}

void setup()
{
// تنظیم رنگ
    if ( u8g.getMode() == U8G_MODE_R3G3B2 ) {
        u8g.setColorIndex(255);      // white
    }
}
```



```
else if ( u8g.getMode() == U8G_MODE_GRAY2BIT ) {
    u8g.setColorIndex(3);           // max intensity
}
else if ( u8g.getMode() == U8G_MODE_BW ) {
    u8g.setColorIndex(1);           // pixel on
}
else if ( u8g.getMode() == U8G_MODE_HICOLOR ) {
    u8g.setHiColorByRGB(255, 255, 255);
}
}

void loop()
{
//نمایش تصویر اول
u8g.firstPage();
do {
    draw1_picture();
} while ( u8g.nextPage() );

delay(3000);
//پاک کردن صفحه
u8g.firstPage();
do {
} while ( u8g.nextPage() );
//نمایش تصویر دوم
u8g.firstPage();
do {
    draw2_picture();
} while ( u8g.nextPage() );
delay(3000);
}
```


مشاهده نتیجه

<https://blog.microele.com/wp-content/uploads/2022/02/ST7920.mp4> - LCD-در-گرافیکی-نمایش-تصور

نوشتن متن بر روی LCD گرافیکی 128x64 با درایور ST7920

جهت نوشتن متن بر روی GLCD بایستی فونت مورد نظر خود را انتخاب نماییم. فونت مد نظر بایستی در کتابخانه U8glib از [این لینک](#) اقدام نمایید.

مشخص کردن فونت

فونت مورد نظر خود را پس از بررسی و انتخاب نام آن وارد آرگومان دستور زیر نمایید.

```
u8g.setFont(u8g_font_unifont);
```

نوشتن متن/رشته مورد نظر

پس از مشخص کردن نقطه شروع در محور X و Y (پارامتر های اول و دوم) که در این مثال 7 و 35 می باشد در بخش سوم آرگومان این تابع بین دابل کوئیشن متن مورد نظر خود را وارد نمایید.

```
u8g.drawString( 07, 35, "Microelecom Blog");
```

مثال نمونه - نوشتن متن بر روی LCD گرافیکی ST7920

```
#include "U8glib.h"  
  
U8GLIB_ST7920_128X64_4X u8g(10);
```



```
void setup()
{
    if ( u8g.getMode() == U8G_MODE_R3G3B2 ) {
        u8g.setColorIndex(255);          // white
    }
    else if ( u8g.getMode() == U8G_MODE_GRAY2BIT ) {
        u8g.setColorIndex(3);           // max intensity
    }
    else if ( u8g.getMode() == U8G_MODE_BW ) {
        u8g.setColorIndex(1);           // pixel on
    }
    else if ( u8g.getMode() == U8G_MODE_HICOLOR ) {
        u8g.setHiColorByRGB(255, 255, 255);
    }
    u8g.setFont(u8g_font_unifont);
    u8g.drawStr( 7, 35, "Microelecom Blog");
    delay(2000);
}

void loop()
{
    //clear LCD
    u8g.firstPage();
    do {
        } while ( u8g.nextPage() );

    u8g.firstPage();
    do {
        u8g.setFont(u8g_font_6x12);
        u8g.drawStr( 17, 15, "Microelecom Blog");
        u8g.drawStr( 12, 40, "blog.microele.com");
    } while ( u8g.nextPage() );
}
```



```
delay(3000);

//clear LCD
u8g.firstPage();
do {
} while ( u8g.nextPage() );

u8g.firstPage();
do {
    u8g.setFont(u8g_font_fub11);
    u8g.drawStr( 22, 16, "Interfacing");
    u8g.drawStr( 8, 36, "Graphical LCD");
    u8g.drawStr( 13, 56, "with Arduino");
} while ( u8g.nextPage() );

delay(3000);
}
```

مشاهده نتیجه

-نوشتن-متن-
<https://blog.microele.com/wp-content/uploads/2022/02/بر روی-LCD-گرافیکی-ST7920.mp4>

جمع بندی

در این مطلب به مقدمه ای بر نمایشگر گرافیکی ST7920 با چیپ (درایور) 128x64 باز شد. همچنین در این مطلب از این LCD در حالت سریال استفاده شد تا از تعداد پایه کمتری استفاده شود. طبیعتاً هر چه تصویر دارای پیچیدگی کمتری باشد موقع نمایش، بهتر بر روی LCD نمایان خواهد شد.

امیدوارم از این آموزش کمال بهره را برده باشید. در صورت داشتن هرگونه نظر یا سوال درباره این آموزش اون رو در انتهای همین صفحه در قسمت دیدگاه ها قرار بدم. در کوتاه ترین زمان ممکن به اون ها پاسخ خواهم داد. اگر این

مطلوب برآتونن مفید بود، اون رو حتما به اشتراک بگذارید. همینطور میتوانید این آموزش را پس از اجرای عملی توی اینستاگرام با هشتگ #microelecom به اشتراک بگذارید و پیغ **مایکروالکام** (@microelecom) رو هم منشن کنید.